

ànima pel damunt de tots els egoïsmes. Els intel·lectuals, el proletariat manual del món sencer crida: « ¡Solidaritat amb Espanya! ». I nosaltres hem de cridar: « ¡Solidaritat amb els nostres germans!»

De les terres morenes i ardents del Sud d'Ibèria, de la terra daurada de Castella la màrtir, de la terra vestida de bromes del Nord, un riu humà afluïx incessantment al nostre país. I les seves aigües menen en llur encausament tràgic, milers d'éssers als quals la barbàrie italo-africano-militar va deixar amb el carrer per llar, el record de llurs caiguts per família, una dolor rabiosa a l'ànima i una tristor densa a la front enlloc de l'antiga alegria del viure. Vénen de regions que no coneixem a vegades personalment, de costums diferents a les nostres, però quan els veïem de prop, quan per les eixetes de les estacions veïem eixir el doll de l'emigració bèl·lica, observem que malgrat llurs diferències amb nosaltres, en són essencialment iguals en el seu dolor, el seu apesarament, el seu drama espantós. Un sentiment de fraternitat nou en la història apropa els homes, lliga les regions. I davant la desfilarada goiesca de vells renquejants, homes amb les cames metrallades, nens que tan sols poden veure llur mare amb els ulls de la recordança i dones que arriben — pàllid el rostre de ciri, negre el crespó de la roba, estampes de mort a les nines i una boca d'on flueix incessant el missatge mut i apesarat del sospir —, amb el record del pare, del fill, o l'espòs víctimes de la tragèdia, una solidaritat nova es redreça en les ànimes, floreix sota el sol del dolor. La Solidaritat d'aquells que, adhuc allunyats en l'espai, lluiten sofreixen i moren per la mateixa causa i sobre els quals estén els seus plec la bandera de la Llibertat. Els homes i dones de la nostra terra senten a la carn les llagues dels seus germans a l'ànima les ferides de llur apesarament. La fraternitat autèntica, la predicada per Romain Rolland, per Barbusse, per Tagore, illumina les ànimes i els cors baten amb el mateix ritme. Catalunya i Andalusia, Catalunya i Castella, Catalunya i Bascònia, s'estrenyen en una abraçada; en la seva carn suau sent Catalunya els dolors de les regions germanes, com senten els que vivien entre les oliveres bronzejades d'Andalusia, els xops de Castella o els faigs del Nord, reverdeixen un oasi de pau per a llurs vides turmentades entre la ginesta catalana que els dona la seva groga benvinguda.

Però no n'hi ha prou amb sentir la solidaritat. Cal viure-la. Els Ideals tenen llur pedra de toc en la pràctica. Com preconitzava Gandhi, cal ésser idealista, però practicar l'ideal. Catalunya mitjançant les seves organitzacions obreres i organismes oficials acull els refugiats. Més de 250,000 es troben escampats pel seu àmbit. Als nens ofereix pa, joguines, cultura; a les dones una llar, als homes un lloc de treball. Des dels organismes a qui es va confiar la tutela i protecció dels refugiats hem anat procurant que res no els manqués i sollicitant l'atenció i l'estimació del poble de Catalunya devers ells. Avui els ajudem, per tal com encara que no estem disposats a què així esdevingui, demà l'èxode podria ésser nostre. I qui desitja collir solidaritat, deu haver de sembrar-la prèviament.

En el moment àlgid de la lluita, ens adrecem als refugiats i al poble de Catalunya per tal d'escampar damunt d'ells, al vol, les paraules del nostre missatge que voldríem que no fos estèril.

¡Refugiats de les altres regions: Catalunya us ha rebut amb l'amor d'una mare, amb delicadeses de germana, i ha posat al vostre servei quant de bo hi havia en ella. Contribuiu vosaltres a què la tasca es faciliti! Ajudeu-nos! Seguiu les nostres indicacions, puix que totes elles van encaminades al profit comú. Si un interès sanitari o higiènic imposa temporals separacions entre familiars, accepteu el sacrifici en ares del bé de

vostre familiar i de la collectivitat; acompliu totes les instruccions que se us donin. I, sobretot, que les dones, nens i vells restin ben soplujats i atesos, però els homes joves han de pensar que llurs mans no puguin romandre un moment inactives mentre el feixisme que va destruir les seves llars i famílies prossegueix el seu atac. Els homes joves a treballar, a fer fortificacions, al front o a laborar a la reraguarda, per així correspondre a Catalunya i col·laborar en la lluita contra el feixisme. ¡Que ningú no resti inactiu, que tots segueixin en peu de guerra, perquè la Revolució els necessita!

¡I vosaltres, poble obrer de Catalunya, solidaritat amb els refugiats! Solidaritat d'acció no de paraula. Hem emprès l'obra de crear una grandiosa estació sanitària capaç per a 3,000 refugiats, amb irradiacions en forma de Sanatoris i colònies. És una obra titànica que val milions, que requereix l'esforç de tots. Defensem la salut dels refugiats i prevenim el risc per a la nostra. Aquesta tasca no la pot fer un de sol, sinó que és de tots i per a tots. Els refugiats van a romandre potser força temps a Catalunya. Cal acondicionar-los higiènicament mitjançant estacions sanitàries a través de les quals s'eliminen les possibilitats de contagi infecciosos; cal establir-los còmodament per a ells i nosaltres, en colònies comarcals. Per això manquen tots els braços, tots els donatius. Aquests refugiats han de reconstruir llurs ciutats en venir la reconquesta. Ajudeu-los aviat per tal que ells us corresponguin en l'esdevenidor entaulant una fraternitat de pau entre les regions de la nova Espanya. « Humanitat! Humanitat! » ha cridat Romain Rolland. « ¡Solidaritat! » us indico jo.

L'ajuda als refugiats és una tasca de guerra. Que no hi hagi una sola dona inactiva, que no hi hagi un home vagarós! Les hores lliures del nostre treball empreu-les voluntàriament i generosament en laborar pels refugiats. El treball de cura i atenció vers ells han de realitzar-lo tots els homes i dones de bona voluntat sense cobrar-ne res. Hi ha encara dones que perden hores lliurades al ball o passejar llur vanitat. N'hi ha prou! Per humanitat, per vergonya de la seva vida estèril i nulla aportació a la guerra, que emprin llurs hores en ajudar la gran obra! Que no passin pel remordiment futur de no haver ajudat i contribuït a la Victòria. A treballar tots i totes! A treballar en hores lliures, dia i nit, a convertir Catalunya en un rusc memorós on expandeixi els seus sons la simfonia del treball! Cosiu roba, eduqueu i entretingueu els infants refugiats, cerqueu-los aliment, col·laboreu a la tasca. Penseu que qualsevol treball és noble i gran si es fa amb bona voluntat per anònim i humil que sigui. Que els i les que mai no treballaren, es reivindicuin i ennoblexin laborant en l'obra de solidaritat amb els refugiats. A la Revolució se la serveix amb igual intensitat i val tant l'esforç dels que orienten la guerra i la Revolució des dels Ministeris, que el dels que cusen robes en un recambro a llum de llàntia o escombren el sòl dels refugiats. L'essencial és procurar fer bé la missió que hom tingui, amb amor i desinterès i en tals condicions, val tant l'estadista com l'escombriaire, la mestressa com la modista, el metge com el camperol.

Al treball! A l'acció! Catalunya davant Europa s'auriola amb garlandes de llorer per la seva obra de solidaritat envers els refugiats. ¡Que dintre de Catalunya arrambin el muscle, tots a la feina! Us esperem a vosaltres i a la vostra aportació moral i material! La paternitat del dolor entre els afligits d'avui ha d'ésser el gresol on s'incuba la fraternitat de pau entre els triomfadors de demà. Dempeus! Perquè encara que la nit guerrera ombreja Espanya, vola ja l'alosa que anuncia l'albada! En nom de la Revolució i dels deures de la humanitat, solidaritat amb els refugiats!

